

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Acordului de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2015

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Academia de Științe a Moldovei.

b. Categoria actului normativ propus este hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat în vederea aprobării Acordului de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2015. Obiectul Acordului îl constituie raporturile juridice dintre Guvernul Republicii Moldova, pe de o parte și Academia de Științe a Moldovei, pe de altă parte. Prin Acord se delegă Academiei de Științe competențele Guvernului privind realizarea politicii de stat în sfera științei și inovării.

Proiectul Acordului de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei conține norme care reglementează modul de atribuire a finanțării programelor/proiectelor în domeniul științei și inovării reieșind din direcțiile strategice ale activității din sfera științei și inovării în vederea dezvoltării continue a științei și inovării în Republica Moldova.

La fel, prin Acord părțile convin asupra adoptării următoarelor Regulamente, care sunt părți componente ale Acordului prenotat: Regulamentul privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic (anexa nr.2 la Acord); Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și a proiectelor în sfera științei și inovării (anexa nr.3 la Acord) și Regulamentul cu privire la organizarea și efectuarea expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării.

d. Suficiența argumentării. Elaborarea proiectului este întemeiată, având temei legal stabilit expres. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova conține norme care reglementează obligativitatea elaborării și semnării unui Acord de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei.

Cu toate acestea, în opinia noastră, argumentele invocate de autor în nota informativă nu

justifică necesitatea promovării proiectului la etapa actuală.

Considerentele care stau la baza acestei constatări sunt următoarele.

Se menționează că proiectul Acordului este elaborat în vederea implementării prevederilor Codului cu privire la știință și inovare.

Atragem atenția autorului că un număr impunător de norme din cuprinsul Codului cu privire la știință și inovare sunt în conflict de norme cu alte prevederi legale conținute în acte legislative speciale care reglementează domenii importante în societate.

Facem referire aici doar la unele acte legislative.

Punctul 1 din proiectul Acordului menționează că Guvernul, potrivit art.68 din Codul cu privire la știință și inovare, deleagă Academiei de Științe a Moldovei competențele sale privind realizarea politicii de stat în sfera științei și inovării. În acest sens menționăm că atât proiectul Acordului, cât și prevederile Codului cu privire la știință și inovare nu sunt ajustate la prevederile Legii nr.98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care stabilește sistemul instituțional al administrației publice centrale de specialitate și reglementează regimul general al activității acesteia, principiile fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, precum și raporturile juridice care decurg din activitatea ministerelor, a Cancelariei de Stat și a altor autorități administrative centrale.

La fel, proiectul Acordului conține o multitudine de norme care statuează modalitatea alocării mijloacelor financiare de către Guvern Academiei de Științe a Moldovei. Se face referire la faptul că prevederile prenotate sunt elaborate în conformitate cu Codul cu privire la știință și inovare și Legea 847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

În legătură cu acest aspect atragem atenția că prevederile din Acord nu sunt corelate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 care determină cadrul juridic general în domeniul finanțelor publice, iar art.1 prevede în mod expres că „actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și alte proceduri aferente procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi”.

În urma celor expuse supra, se poate observa cu ușurință că atât prevederile Codului cu privire la știință și inovare, cât și prevederile Acordului conțin norme care reglementează procesul de elaborare și alocare a mijloacelor bănești Academiei de Științe, precum și norme care reglementează modul de constituire/creare a unor autorități/instituții subordonate Academiei de Științe.

În opinia noastră, aceste norme sunt conflictuale cu prevederile actelor legislative speciale și, în mod imperativ, urmează a fi ajustate.

Astfel, proiectul Acordului de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei nu poate fi susținut și nu poate fi înaintat spre promovare până când prevederile Codului cu privire la știință și inovare nu vor fi supuse modificărilor/completărilor în corespundere cu cadrul juridic național în vederea excluderii divergențelor de interpretare a normelor conflictuale.

În altă ordine de idei, în proiectul Acordului au fost atestate aspecte de incoerență legislativă prin faptul că unele norme creează diferențe de tratare a sensului acestora inducând confuzie la aplicare și creând condiții propice manifestărilor de corupție prin promovarea, în special a intereselor de grup – manifestate prin normele ce țin de modul de atribuire/distribuire, monitorizare și utilizare a mijloacelor financiare publice în interesul Academiei de Științe a Moldovei. Cu referire la acest aspect ne vom expune în special în compartimentul „Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public”, dar și în alte compartimente din raportul de expertiză anticorupție.

Totodată, alte norme din proiectul Acordului sunt propuse fără a fi argumentate, nota informativă neconținând o justificare suficientă a promovării acestora.

În final, menționăm că normele Acordului nu sunt corelate cu prevederile actelor normative din sistemul juridic național, fiind în contradicție cu acestea, și, respectiv, generează

concurența normelor de drept; conțin un înalt potențial coruptibil și promovare de interese a reprezentanților Academiei de Științe a Moldovei (a se vedea în conținutul raportului de expertiză anticorupție analiza factorilor identificați); sunt înaintate norme fără o analiză ex-ante a impactului acestora; majoritatea normelor nu posedă un caracter inovator (o bună parte din acestea sunt preluate pur și simplu din Acordurile de parteneriat din anii 2013 și 2014 fără a fi identificate lacunele sau prevederile care nu sunt justificate ori implementarea acestora nu a răspuns pe deplin așteptărilor); nu reglementează modul de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării și structurilor organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării (punctul 14 din proiectul Acordului, deși o astfel de normă este regăsită și în prevederile Acordului de parteneriat pe anul 2014 – punctul 14 și pe anul 2013 – punctul 14 – autorul nu menționează care au fost acțiunile întreprinse în acest sens, ori această obligație nu a fost executată nici pe de parte ținând cont că sumele alocate Academiei pentru acoperirea cheltuielilor administrative cresc an de an și ajung la cifre fabuloase). Astfel, potrivit Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr.72 din 12.04.2015 doar cheltuielile de personal constituie 234077,5 mln lei din 440.031,8 (mai mult de 50%). Pentru comparație – cheltuielile de personal pe anul 2014 constituiau 207157,6 mln lei din 420319,3 mln lei, iar pentru anul 2013 – 185011,6 din 363263,5. Se poate observa cu ușurință că cheltuielile administrative și cele de personal cresc în proporții mari an de an.

Reieșind din cele expuse supra proiectul nu poate fi susținut în redacția actuală.

Este primordial necesar ca autorul, în concluzie cu autoritățile statului, să inițieze procedura de ajustare a Codului cu privire la știință și inovare la cadrul juridic național, să demareze și să implementeze o reformă radicală a modului de organizare a finanțării, raportării, monitorizării utilizării eficiente a banului public, precum și să inițieze optimizarea sub toate aspectele a infrastructurii sferei științei și inovării și structurii organizațiilor de drept public (finanțate în cea mai mare parte din bugetul de stat) din sfera științei și inovării.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare și sunt identificate sursele de acoperire a acestora.

În conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr.72 din 12.04.2015 Academiei de Științe a Moldovei i-au fost alocate surse financiare în cuantum de 440031,8 mln. lei.

Prevederile Acordului reglementează raporturile juridice dintre Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei, precum și precizează cuantumul mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru finanțarea sferei științei și inovării în anul 2015 și repartizarea alocațiilor pe activități pentru sfera științei și inovării.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul nu a fost supus analizei impactului de reglementare, cerință obligatorie stabilită de prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/20.07.2006.

Reieșind din conținutul proiectului și al relațiilor juridice pe care urmează să le reglementeze, considerăm că acesta are impact asupra activității de întreprinzător, fapt pentru care este necesară perfectarea analizei impactului de reglementare.

Ținând cont de acest aspect, propunem ca proiectul Acordului să fie expediat pentru studiere și expunere de opinie în adresa Comisiei de stat pentru reglementarea activității de

întreprinzător. Examinarea va releva în ce măsură normele sunt conforme cu principiile de activitate a activității de întreprinzător, precum și se va menționa dacă acestea nu pot fi calificate ca o restrângere a activității economice în domeniul științei și inovării.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În opinia noastră, redacția în care se propune a fi promovat proiectul Acordului de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei pe anul 2015 este inoportună, deoarece acesta este purtător de interese al unui grup de persoane din cadrul Academiei de Științe.

Nu pot fi susținute un șir de prevederi care tratează preferențial instituțiile din subordinea Academiei de Științe a Moldovei în detrimentul altor organizații din sfera științei și inovării.

La fel, prevederile Acordului sunt purtătoare de interese și din considerentul că modul de atribuire/distribuire, utilizare și monitorizare a mijloacelor financiare din bugetul de stat depind indirect de interesele reprezentanților Academiei de Științe a Moldovei. Menționăm acestea deoarece funcțiile de organizare a concursurilor privind proiectele finanțate de la bugetul de stat, perfectarea contractelor de finanțare, precum și monitorizarea realizării acestora sunt atribuite instituțiilor coordonatoare (Centrul pentru Finanțarea Cercetării Fundamentale și Aplicative, Centrul Proiecte Internaționale și Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic) – instituții abilitate de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică (instituții care sunt în componența și în subordinea Academiei de Științe – art.79, 89 din Codul cu privire la știință și inovare). Totodată, organizarea efectuării expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării este atribuită instituției publice „Consiliul Consultativ de Expertiză”, instituție care este finanțată de la bugetul de stat și activează în baza statutului, la fel, aprobat de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică . Deși se va putea argumenta că expertiza este efectuată de experți independenți, totuși, după o analiză minuțioasă a normelor juridice se va putea constata că alegerea „experților independenți” este la discreția Colegiului Consultativ al Consiliului de Expertiză (în componența căruia intră în special persoane din cadrul secțiilor de științe ale Academiei de Științe).

Astfel, normele proiectului Acordului prenotat instituie o procedură netransparentă de alocare și gestionare a surselor financiare din bugetul de stat, iar atât timp cât aceasta nu va fi radical schimbată, există riscul ca prevederile proiectului să fie promotoare de interese prejudiciind grav interesul public general prin alocarea netransparentă și, în unele cazuri, nejustificată a banului public.

Ținând cont că domeniul utilizării banului public este extrem de vulnerabil la manifestările de corupție, este primordial necesar implementarea unui mecanism eficient și foarte transparent de repartizare, evidență și control/monitorizare al utilizării finanțelor publice.

La fel, este necesar de a se asigura un nivel transparent al procesului decizional în cadrul Academiei de Știință a Moldovei.

În caz contrar, implementarea proiectului în redacția actuală va periclita siguranța alocării și utilizării mijloacelor financiare din bugetul de stat.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și au fost identificate domeniile în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în

contradicție cu aceste standarde.

Articolul 9 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr.158-XVI din 06.07.2007 face referire la „achizițiile publice și gestionarea finanțelor publice”.

Astfel, fiecare stat ia, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, măsurile necesare pentru a stabili un mecanism corespunzător de achiziții publice care să se bazeze pe transparență, concurență și criterii obiective pentru luarea de decizii și care, între altele, să fie eficiente pentru prevenirea corupției.

Deși proiectul conține norme privind modul de repartizare a mijloacelor financiare publice, totuși, procedura de organizare a concursurilor, alocarea banului public, monitorizarea privind eficiența utilizării acestuia, precum și alte aspecte indisolubil legate de realizarea politicilor statului în sfera științei și inovării nu sunt transparente.

Actualmente, reieșind din analiza proiectului Acordului de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei prin prisma normelor Codului cu privire la știință și inovare, precum și ținând cont de analiza factorilor identificați și analizați în compartimentele raportului de expertiză anticorupție, considerăm că prevederile care reglementează realizarea politicii statului în sfera științei și inovării, în mare parte, sunt discreționare, confuze și cu un vădit caracter de promovare de interese, prejudiciind, în ultimă instanță, interesul public general.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Normele proiectului -

Normele proiectului Acordului de parteneriat între Guvernul Republicii Moldova și Academia de Științe a Moldovei conțin prevederi care fac referință la modul de constituire a bugetului Academiei de Științe, prin obligarea Guvernului Republicii Moldova la întreprinderea acțiunilor ce țin de majorarea graduală a alocațiilor alocate din bugetul de stat Academiei, de atingere a nivelului de asigurare financiară adecvată Academiei, precum și norme care instituie delegarea unor competențe autorităților publice create de Academia de Știință.

În notă se menționează că proiectul Acordului a fost elaborat bazându-se pe prevederile Codului cu privire la știință și inovare.

În opinia noastră, prevederile ce reglementează asigurarea financiară a Academiei de Științe sunt contrare prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 care determină cadrul juridic general în domeniul finanțelor publice, normele căreia prevăd expres că „actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare, nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și alte proceduri aferente procesului bugetar,

acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi”.

La fel, normele proiectului nu sunt corelate cu prevederile Legii nr.98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate care stabilește sistemul instituțional al administrației publice centrale de specialitate și reglementează regimul general al activității acesteia, principiile fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, precum și raporturile juridice care decurg din activitatea ministerelor, a Cancelariei de Stat și a altor autorități administrative centrale.

Recomandarea: Proiectul, în redacția actuală, este inoportun spre promovare.

Codul cu privire la știință și inovare nu este ajustat la prevederile general/speciale care reglementează organizarea activității autorităților publice centrale și gestionarea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Urmează să se elaboreze un proiect de lege pentru modificarea/completarea Codului cu privire la știință și inovare.

Punctul 13 din proiectul Acordului –

Se prevede că Academiei de Științe a Moldovei i se atribuie competența de a elabora și promova strategia de dezvoltare a sferei științei și inovării.

Atragem atenția că Guvernul Republicii Moldova la data de 07.11.2014 a adoptat Hotărârea nr.920 cu privire la aprobarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în anul 2020.

Or, autorul evaziv face referință la această strategie, interpretându-se faptul că Academia de Știință a Moldovei are în competență elaborarea unei noi strategii de dezvoltare a sferei științei și inovării.

Recomandarea: Recomandăm autorului a analiza norma expusă conflictual și de a o modifica reieșind din faptul că la moment cadrul juridic național conține Strategia de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova, strategie care a fost elaborată și aprobată reieșind din prevederile Codului cu privire la știință și inovare, precum și ale Legii nr.166 din 11.07.2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”.

Punctul 1 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Norma stipulează că Regulamentul prenotat a fost elaborat în conformitate cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare, precum și a Legii nr.847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

Atragem atenția autorului că un număr impunător de norme din Legea nr.847/1996 au fost abrogate. În prezent este în vigoare Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 care se aplică la elaborarea, aprobarea, executarea, raportarea și controlul bugetelor fondurilor componente ale bugetului public național, precum și la asigurarea monitoringului financiar al activității autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, a întreprinderilor de stat/municipale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public.

Astfel, în opinia noastră, prevederile Regulamentului urmează să fie corelate cu prevederile Legii nr.181/2014.

Recomandarea: Propunem autorului a reexamina proiectul Regulamentului în vederea conformării acestuia prevederilor Legii nr.181/2014.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Punctul 2, 21 și 22 din proiectul Acordului –

Norma punctului 2 reglementează modul de convocare a Grupului de lucru comun pentru negocieri în vederea soluționării situațiilor de conflict.

Prevederile statuate la punctele 21 și 22 instituie obligații Grupului de lucru comun al Părților (Guvernul, pe de o parte și Academia de Științe, pe de altă parte).

Analizând prevederile proiectului Acordului nu pot fi identificate norme care reglementează modul de activitate al Grupului de lucru comun, nu sunt stabilite competențele acestuia, drepturile și obligațiile, precum și caracterul deciziilor pe care le adoptă. La fel, nu este stipulată care este componența nominală a grupului de lucru, precum și modul de convocare a acestuia (când ședințele sunt considerate deliberative).

Este important ca toate aceste aspecte să fie reglementate în mod expres fără a lăsa loc de interpretări discreționare, deoarece potrivit punctului 21 din proiectul Acordului – Grupul de lucru comun al Părților are atribuția de a coordona activitatea de implementare și monitorizare a executării Acordului, are competența de a propune modificări și completări la Acord.

Recomandarea: Propunem autorului a stipula expres modalitatea de constituire, componența nominală, atribuțiile, drepturile și obligațiile Grupului de lucru.

Punctul 2 și punctul 8 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Se menționează că unul din obiectivele prezentului Regulament îl constituie stabilirea criteriilor și a modului de repartizare a mijloacelor publice și de finanțare a organizațiilor din sfera științei și inovării.

Norma punctului 8 stipulează că repartizarea mijloacelor publice în sfera științei și inovării se efectuează de către Consiliul Suprem, potrivit criteriilor prevăzute în Acordul de parteneriat și prezentul Regulament.

În urma unei analize atât a prevederilor Acordului de parteneriat, cât și ale prezentului Regulament nu s-a putut constata existența unor criterii în baza cărora să fie alocate transparent mijloacele financiare publice.

Recomandarea: Recomandăm autorului stabilirea criteriilor generale în baza cărora

vor fi distribuite mijloacele financiare din bugetul de stat, or există riscul ca criteriile de bază să fie stabilite în Regulamentele de funcționare a instituțiilor coordonatoare abilitate de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică cu funcțiile de organizare a concursurilor privind proiectele finanțate de la bugetul de stat, perfectarea documentelor de finanțare, precum și monitorizarea realizării acestora.

Punctul 14 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Analizând norma care reglementează modul de repartizare a alocațiilor bugetare și finanțarea (cofinanțarea) activităților în sfera științei și inovării de la bugetul de stat constatăm o inechitate nejustificată.

Astfel, normele de la lit.a) și b) prevăd o finanțare integrală de la bugetul de stat în privința membrilor instituționali, precum și a membrilor de profil (organizații acreditate cu subordonare metodic-științifică Academiei de Științe a Moldovei), însă norma care se conține la lit. c) prevede discreționar că membrii afiliați ai Academiei de Științe a Moldovei (organizații acreditate de drept privat din sfera științei și inovării și organizațiile (asociațiile) obștești acreditate din această sferă alăturate Academiei de Știință a Moldovei în baza unor raporturi de subordonare și/sau de colaborare) beneficiază, în bază de concurs, de dreptul de finanțare de la bugetul de stat în proporție de până la 40% din costul proiectului acceptat pentru finanțare, cu condiția cofinanțării.

Astfel, cu ușurință se poate observa o ingerință discreționară din partea autorului prin impunerea atât a condiției de cofinanțare, cât și alocarea discreționară în cuantum de până la 40% din costul proiectului.

Prin astfel de norme de fapt indirect se protejează instituțiile din domeniul științei și inovării care sunt create și sunt în subordonare Academiei de Știință a Moldovei, care vor beneficia de finanțare integrală de la bugetul de stat.

Recomandarea: În primul rând recomandăm eliminarea caracterului discreționar al normei prin care, indirect, instituțiile și organizațiile din sfera științei și inovării subordonate Academiei de Științe a Moldovei vor fi finanțate integral de la bugetul de stat, în detrimentul celorlalte organizații de drept privat din sfera științei și inovării.

La fel, urmează să fie eliminată și cerința excesivă de cofinanțare a organizațiilor acreditate de drept privat din sfera științei și inovării.

În final, propunem ca întreg procesul de alocare/repartizare/utilizare/monitorizare a mijloacelor financiare publice organizațiilor din sfera științei și inovării să fie restructurat radical în vederea sporirii transparenței în procesele sus-menționate.

Punctul 27 și 28 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Normele reglementează modul de constituire și utilizare a fondului de rezervă. Se menționează că fondul de rezervă este gestionat de către Consiliul Suprem și utilizat conform deciziilor acestuia.

Se stipulează, la fel, că mijloacele fondului de rezervă pot fi cheltuite pentru soluționarea problemelor curente stringente privind reformele sferei științei și inovării, organizarea manifestărilor științifice naționale și internaționale, schimbul de experiență, deplasarea peste hotarele țării în interesul realizării programelor științifice, participarea la manifestările științifice, etc.

În opinia noastră, din start se exclude caracterul Fondului ca fiind unul „de rezervă” în vederea acoperii unor situații neprevăzute, excepționale.

Or, alocarea mijloacelor financiare pentru scopurile care sunt menționate în normă din fondul de rezervă sunt nejustificative.

Academiei de Științe a Moldovei sunt alocate an de an sume enorme din bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor administrative și cele ce țin de personal. Este inadmisibil ca și fondul de rezervă să fie alocat pentru deplasări de serviciu, pentru participarea la conferințe și întruniri internaționale, etc.

Considerăm că normele Regulamentului sunt evazive și confuze și acordă dreptul discreționar Consiliului Suprem să gestioneze fondul de rezervă în mod unilateral, în dependență de interese.

Recomandarea: Normele în redacția actuală nu se susțin.

Proiectul urmează să fie completat cu norme care să reglementeze exhaustiv domeniile și situațiile când din fondul de rezervă pot fi alocați bani publici pentru acoperirea situațiilor neprevizibile/excepționale.

Punctul 35 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Se prevede că organizațiile, indiferent de sursa mijloacelor obținute, vor planifica cel puțin 20% din volumul total de alocații financiare pentru achiziționarea echipamentului științific, acoperirea cheltuielilor de perfecționare și instruire, participarea la simpozioane, expoziții și delegarea personalului pentru schimb de experiență.

Astfel, deducem că prin utilizarea sintagmei „vor planifica cel puțin 20%” organizațiile din sfera științei și inovării vor avea dreptul de a aloca excesiv mijloace financiare pentru acoperirea cheltuielilor administrative, or, pentru cercetarea propriu-zisă există riscul invocării argumentului lipsei mijloacelor financiare.

Ținând cont că este vorba de mijloace financiare alocate din bugetul de stat este necesar de a redirecționa cea mai mare parte de mijloace financiare pentru desfășurarea cercetărilor științifice și nu pentru alocarea excesivă a acestora pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de deplasări, simpozioane și conferințe.

Recomandarea: Norma urmează să fie modificată prin excluderea caracterului discreționar al acesteia. Astfel, norma urmează să facă referință la o limită maximă admisibilă pentru acoperirea cheltuielilor sus-menționate.

Punctul 37 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Norma prevede că cheltuielile de personal suportate de membrii de profil (organizații coordonate metodico-științific de Academia de Științe a Moldovei) vor constitui cel mult 70% din alocațiile totale pentru executarea proiectelor de cercetări științifice fundamentale și aplicative, luând în considerare și volumul de cofinanțare.

Reieșind din normă, putem conchide că în mare parte banul public alocat pentru executarea proiectelor de cercetări științifice fundamentale și aplicative va fi direcționat pentru cheltuieli de personal (norma prevede limita de maxim 70% din alocațiile totale pentru executarea

proiectelor).

Considerăm exagerat acest quantum, or făcând o analiză vom deduce că mijloacele financiare alocate din bugetul de stat pentru executarea unor proiecte sunt folosite la acoperirea cheltuielilor de personal și de ordin administrativ, ceea ce este inacceptabil.

Mai mult decât atât, multe din organizațiile de drept public din sfera științei și inovării sunt finanțate, la fel, din bugetul de stat.

Ținând cont de obligația Academiei de Științe statuată la punctul 14 din proiectul Acordului de parteneriat – necesitatea optimizării infrastructurii sferei științei și inovării și structurii organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării, considerăm imperios necesar ca acest quantum să fie semnificativ diminuat și să fie instituit un mecanism transparent de utilizare a banului public, prin excluderea managementului defectuos de utilizare a acestuia.

Recomandarea: Quantumul urmează să fie diminuat semnificativ. În consecință, mijloacele financiare vor fi alocate primordial pentru desfășurarea acțiunilor de cercetare în domeniul științei și inovării.

Punctul 50 și 51 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Norma stabilește că mijloacele bugetare destinate realizării proiectelor de transfer tehnologic și proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de inovare sunt repartizate de către Consiliul Suprem Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic.

Norma punctului 51 prevede un quantum din valoarea proiectului pe care Agenția îl poate utiliza pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de studiul de fezabilitate a proiectului de transfer tehnologic, promovarea produselor inovaționale (organizarea meselor rotunde, seminarelor, expozițiilor), precum și pentru monitorizarea rezultatelor obținute în urma realizării proiectelor de transfer tehnologic.

Totuși, normele comportă un caracter confuz datorită faptului că Agenția, creată de către Academia de Științe, activează în baza statutului aprobat de Consiliul Suprem (articolul 89 din Codul cu privire la știință și inovare) fiindu-i alocate, în acest sens, din bugetul de stat surse pentru exercitarea atribuțiilor sale.

Pe de altă parte, norma punctului 52 conferă dreptul Agenției de a fi susținută financiar și din contul mijloacelor financiare alocate în scopul realizării proiectelor de transfer tehnologic și proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de inovare.

Astfel, spre exemplu, pentru exercitarea atribuției de monitorizare a rezultatelor obținute în urma realizării proiectelor de transfer tehnologic, Agenția va fi finanțată atât din bugetul de stat, cât și din quantumul limită alocat din valoarea proiectului.

În acest sens, cu ușurință se poate observa că mijloacele financiare publice din bugetul de stat în mare parte se duc pentru acoperirea cheltuielilor administrative ale Agenției.

Recomandarea: Propunem autorului a exclude finanțarea dublă pentru exercitarea atribuțiilor Agenției pentru inovare și transfer tehnologic.

Punctul 69 din proiectul Regulamentului privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării și a învățământului academic –

Se menționează că Consiliul Suprem este în drept să suspende decizia sa privind achitarea cotizațiilor și cofinanțarea, informând în prealabil Guvernul, în cazul în care în baza unei

analize obiective și transparente, rezultă inoportunitatea și ineficiența participării la organismul internațional respectiv.

Atragem atenția autorului că participarea în calitate de membru la un organism internațional este guvernată de prevederile actului internațional semnat și nu poate Academia de Științe, în mod unilateral, fără a denunța actul internațional să decidă în privința neplății cotizațiilor achitate în calitate de membru la organizația internațională respectivă.

Mai mult decât atât, cadrul juridic național conține Hotărârea de Guvern nr.454 din 24.03.2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organisme internaționale.

În conținutul acestei Hotărâri este regăsită și Academia de Științe a Moldovei în calitate de parte la organizațiile internaționale.

Recomandarea: Angajamentele asumate de către Academia de Științe a Moldovei sunt stipulate expres în actele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art.19 din Legea nr.595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, tratatele internaționale se execută cu bună credință, în conformitate cu principiul „pacta sunt servanda”. Republica Moldova nu poate invoca prevederile legislației sale interne ca justificare a neexecutării unui tratat la care este parte.

În acest sens urmează a se exclude caracterul discreționar și totodată conflictual al normei respective.

Punctul 17 din proiectul Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Se menționează că Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică are dreptul să inițieze procedura de sistare a programelor/proiectelor, în temeiul demersului instituțiilor coordonatoare, în cazurile în care mijloacele bugetare alocate nu sunt utilizate conform destinației și în scopurile programului/proiectului, precum și în cazul în care dările de seamă financiare și științifice nu sunt prezentate în termenele stabilite.

Utilizarea sintagmei „are dreptul să inițieze procedura de sistare” acordă câmp discreționar în luarea deciziei de către Consiliul Suprem.

Considerăm că atribuția Consiliului Suprem urmează să fie una exhaustivă, fără a lăsa loc interpretărilor discreționare.

Recomandarea: În vederea eliminării caracterului discreționar al normei propunem autorului completarea normei cu un termen de grație acordat de către instituția coordonatoare organizațiilor din sfera științei și inovării în vederea conformării la prevederile legale și executării uniforme a programului/proiectului finanțat din bugetul statului. Ulterior, în cazul expirării acestui termen, instituția coordonatoare va solicita Consiliului Suprem să inițieze procedura de sistare a finanțării programului/proiectului.

Punctul 20 din proiectul Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Se precizează că la solicitare, pretendentului i se vor prezenta extrase din fișele de evaluare

a proiectului, păstrând confidențialitatea experților independenți.

În opinia noastră, ținând cont că este vorba de mijloace financiare publice, toate acțiunile privind alocarea acestora urmează să fie transparente. Or, procedura efectuării expertizei științifice de către Consiliul Consultativ de Expertiză constituie o etapă importantă în procesul de aprobare a proiectului/programului.

Astfel, orice acțiune privind solicitarea unei informații privind interesul public urmează să fie acordată.

Confidențialitatea experților nu este oportună în aceste cazuri, deoarece asupra acestora pot plana suspiciuni de conflict de interese în legătură cu expertizarea unui sau altui proiect/program.

Recomandarea: Recomandăm autorului excluderea confidențialității experților care au fost investiți cu dreptul de efectuare a expertizei științifice asupra unui proiect/program.

Proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și efectuarea expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării –

În proiectul Regulamentului sus-menționat sunt cuprinse norme care reglementează modul de efectuare a expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării. Totuși, după o analiză a punctelor 2-10 se va putea deduce că proiectul Regulamentului este purtător de interese al unor grupuri de persoane din cadrul Academiei de Științe. Menționăm acestea deoarece calificativul de „independent” nu poate fi atribuit expertului din considerentul că aceștia (experții) sunt aleși din baza de date a Consiliului de Expertiză de către membrii Colegiului, care la rândul lor sunt propuși a fi numiți de către secțiile de științe ale Academiei de Științe a Moldovei.

Norma prevede că experții independenți sunt aleși în baza unui concurs. Categoriile de persoane care pot aspira la calitatea de expert independent sunt prevăzute expres la punctul 16 din proiectul Regulamentului prenotat. Astfel, de exemplu cum putem numi un expert ca fiind „independent” dacă acesta este numit din rândurile membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei (cu excepția membrilor Consiliului Suprem), din rândurile cadrelor științifico-didactice sau științifice cu grad științific selectate și recomandate secțiilor de științe ale Academiei de Știință (secții ale Academiei de Știință care la fel înaintează candidați în calitate de membri ai Colegiului Consiliului de Expertiză care propun și selectează experții independenți pentru efectuarea expertizei) de către instituțiile acreditate în sfera cercetării și inovării (instituții care sunt, în mare parte, create sau se află în subordinea directă a Academiei de Științe a Moldovei).

Recomandarea: Procesul de organizare și efectuare a expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării urmează să fie modificat radical. În caz contrar, principiul statuat la punctul 13 din proiectul Regulamentului în baza căruia se efectuează expertiza – transparența procesului de expertizare și obiectivitatea procesului rămâne a fi doar unul declarativ.

La fel, înaintarea Regulamentului în redacția actuală se va identifica cu promovarea discreționară a intereselor ascunse în vederea alegerii membrilor și a experților după interes și scop.

Punctul 8, punctul 27 proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și efectuarea expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării –

Se menționează că membrii Colegiului sunt remunerați din mijloacele prevăzute în acest scop de legislație în baza contractelor de prestare a serviciilor de cercetări științifice, încheiate cu Consiliul de Expertiză.

Atragem atenția că membrii din cadrul secțiilor Academiei de Științe sunt remunerați pentru activitatea lor. Astfel, spre exemplu dacă un cercetător științific membru al unei secții a Academiei de Științe a Moldovei este înaintat în calitate de membru al Colegiului el iarăși va fi remunerat din banii publici și pentru această calitate. În prezent se atestă un număr impunător de persoane din cadrul Academiei de Științe care cumulează o multitudine de funcții, atât în organizațiile create din sfera științei și inovării, cât și în cadrul diferitor colegii/consilii create în cadrul instituțiilor/organizațiilor, care la fel sunt create de Academia de Științe a Moldovei.

În acest sens, există riscul ca norma statuată în Acordul de parteneriat la punctul 14 care prevede – necesitatea optimizării infrastructurii sferei științei și inovării și structurii organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării – să devină caducă și pur declarativă și în anul 2015 (menționăm că o astfel de prevedere se atestă și în Acordurile de parteneriat din anii 2013 și 2014, iar în consecință, ca un efect advers scopului normei – se va mări substanțial an de an alocările bugetare pentru întreținerea aparatului administrativ al Academiei de Științe, al autorităților/instituțiilor create de acesta și acoperirea cheltuielilor de personal).

La fel, este și situația experților independenți, care în conformitate cu punctul 27 din Regulament încheie cu Consiliul de Expertiză un contract de prestare a serviciilor de cercetări științifice, iar calitatea de expert poate fi deținută de un membru titular, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, de un cadru științifico-didactic din cadrul instituțiilor acreditate în sfera cercetării și inovării (instituții care pot fi create de Academia de Știință a Moldovei).

Recomandarea: În redacția propusă, remunerarea netransparentă a unor și acelorași persoane este discreționară și urmează să fie exclusă.

Punctul 13 coroborat cu punctul 21 lit. c) și punctul 35 din proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și efectuarea expertizei proiectelor în sfera cercetării și inovării –

Norma punctului 13 inserează principiile de bază ale expertizei.

Unul din principiile enunțate este „anonimatul experților”.

În opinia noastră, acest principiu, pe de o parte, este în conflict cu principiul transparenței procesului de expertizare (punctul 13 lit.a)), iar pe de altă parte, este un principiu discreționar care este în interesul experților care, în așa mod, îți propun, de fapt, exonerarea de la răspundere în urma expertizării unui sau altui proiect/program.

Principiul anonimității experților este unul discreționar și din considerentul că lezează dreptul părților cointeresate de a contesta atât expertiza, cât și expertul în care se consideră că acesta este în conflict de interese și urmează să fie recuzat.

Recomandarea: Principiul „anonimatul experților” urmează să fie exclus din lista exhaustivă a principiilor care guvernează modul de efectuare a expertizei.

În aceeași ordine de idei, de la punctul 21 din proiectul Regulamentului urmează să fie exclusă litera c), iar din conținutul normei punctului 35 a se exclude anonimatul experților independenți.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Punctul 9 din proiectul Acordului –

Norma statuează obligația Părților de a contribui la concentrarea resurselor financiare asupra direcțiilor strategice și atingerea nivelului de asigurare financiară și materială adecvat semnificației și caracterului problemelor, precum și perfecționarea sistemului de finanțare și cofinanțare a activității din sfera științei și inovării.

În opinia noastră, considerăm că sunt instituite obligații excesive Guvernului Republicii Moldova, or alocarea mijloacelor financiare Academiei de Științe ține în fond de capacitățile generale ale bugetului de stat și nicidecum nu pot fi instituite norme în acte normative care să permită alocarea de mijloace financiare fără a ține cont de regulile generale de formare a bugetului de stat.

La fel, normele sunt contrare prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014.

Recomandarea: Prevederile sus-menționate care reglementează modul de constituire a bugetului Academiei de Științe urmează să fie excluse din proiectul Acordului.

Punctul 15 din proiectul Acordului –

Norma punctului 15 instituie obligația Guvernului de a promova unele acte juridice, în special acte ce țin de domeniul fiscal-vamal.

Considerăm ca nejustificat și, totodată, ca cerință excesivă atribuția Guvernului de a promova proiectele respective.

Guvernul, nu poate să-și asume la moment responsabilitatea adoptării unei sau altei politici în domeniu fără a evalua impactul real al implementării acesteia.

Astfel, Guvernul Republicii Moldova nu poate fi impus ca fiind responsabil de înaintarea unor astfel de acte juridice.

Recomandarea: Norma urmează să fie exclusă din proiectul Acordului de parteneriat.

Punctul 16 din proiectul Acordului –

Se prevede că Guvernul va acorda Academiei de Științe a Moldovei susținere în crearea condițiilor de trai pentru tinerii cercetători, construind un bloc locativ prin metoda ipotecară, în scopul atragerii acestora în știință și stopării exodului savanților din țară. Se prevede, la fel, că contribuția Părților se va stabili ulterior, la momentul realizării proiectului.

Considerăm norma având un caracter pronunțat coruptibil.

Atragem atenția că norma prenotată se regăsește și în conținutul Acordurilor de parteneriat din anii 2013 și 2014 (Hotărârea Guvernului nr.731 din 08.09.2014 și Hotărârea Guvernului nr.714 din 12.09.2013), iar autorul în nota informativă nu face referință asupra faptului dacă aceasta a fost implementată sau care sunt deficiențele în legătură cu neimplementarea ei.

În altă ordine de idei, considerăm norma excesivă și datorită faptului că în aceste condiții vor fi create premise de solicitare și din partea altor categorii de bugetari construcția de imobile. Or, Guvernul nu poate să-și asume responsabilitatea acordării spațiilor locative. Mai mult decât atât, chiar și în cazul în care Guvernul dorește să sprijine o categorie sau alta de angajați dintr-un anumit domeniu, considerăm oportun ca aceste imobile să fie date cu titlu de locuință de serviciu și nu în proprietate, iar acest fapt urmează să fie reflectat expres în norme juridice.

Recomandarea: Norma urmează să fie exclusă din proiectul Acordului.

Punctul 2 din proiectul Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Analizând norma punctului 2 constatăm că apelul concursurilor programelor și proiectelor se publică în mass-media, pe site-ul Academiei de Științe a Moldovei, precum și pe pagina web a instituției coordonatoare în cel mult două săptămâni de la data aprobării hotărârii privind organizarea acestora de către Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică. Apelul concursurilor include calendarul competiției care stipulează, printre altele, termenul de depunere a programului/proiectului. Astfel, indicarea termenului limită de depunere a programului/proiectului este lăsată la discreția instituțiilor coordonatoare. Există riscul ca între procedura de anunțare publică a desfășurării concursurilor (publicarea apelului concursurilor) și termenul de depunere a programului/proiectului să fie o perioadă foarte limitată de timp, punând în dificultate o bună parte din organizațiile din sfera științei și inovării de a se conforma și de a prezenta în termenul restrâns programul/proiectul pentru concurs.

Recomandarea: Propunem autorului a stipula expres un termen minim între publicarea apelului concursurilor și depunerea programului /proiectului.

În așa fel se va minimaliza riscul publicării apelului concursurilor în ultimă instanță cu indicarea unui termen restrâns de depunere a programului/proiectului pentru concurs.

Punctul 27 din proiectul Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Norma statuează ca o condiție de eligibilitate a organizației executor de programe/proiecte – lipsa încălcărilor anterioare ale prevederilor unor contracte de finanțare cu CSȘDT, CFCFA, AITT și CPI.

Nu negăm necesitatea instituirii unor restricții de participare la eventualele noi concursuri de programe/planuri, însă, considerăm important ca să fie instituit un termen de prescripție a acestor încălcări. În caz contrar, o organizație executor de program/proiect va solicita participarea la concurs peste doi ani de la data expirării contractului anterior finanțat, aceasta nu va putea fi înscrisă pe motivul neîndeplinirii condiției de eligibilitate – atestarea încălcărilor anterioare (deși s-au scurs 2 ani sau mai mulți) ale prevederilor contractelor încheiate.

Recomandarea: Propunem autorului stipularea unui termen limită în care încălcările

pot constitui temei pentru neacceptarea programului/proiectului pentru concurs.

Punctul 29 din proiectul Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Norma prevede că prioritate se acordă proiectelor care vor prevedea cofinanțarea și antrenarea în activități a unui spectru larg de organizații acreditate în sfera științei și inovării. În opinia noastră, nu este esențial să constituie condiție de prioritate – antrenarea unui spectru larg de organizații acreditate în sfera științei și inovării.

Ținând cont că o bună parte de organizații din sfera științei și inovării sunt create sau sunt în subordinea științifică a Academiei de Științe a Moldovei, există riscul ca acestea să fie promotoare de interese în vederea obținerii unei finanțări mai mari.

O astfel de condiție este una excesivă față de organizațiile din sfera științei și inovării, altele decât cele constituite/create de sau sunt în subordonarea directă a Academiei de Științe a Moldovei.

Recomandarea: Propunem autorului excluderea sintagmei „și antrenarea în activități a unui spectru larg de organizații acreditate în sfera științei și inovării”.

Prioritatea urmează să fie acordată acelor organizații care prin proiectele/programele înaintate conferă plus valoare domeniului științei și inovării în Republica Moldova.

Punctul 70 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului programelor de stat și al proiectelor în sfera științei și inovării –

Norma conținută la punctul 70 prevede procedura de contestație. Astfel, se menționează că se admit contestațiile care fac referință la vicii de procedură.

Considerăm că este inoportun ca să fie condiționată examinarea unei contestații și doar acelea cu privire la viciile de procedură să fie analizate și remise răspunsuri.

Procedura de contestație trebuie să fie una generală, respectând interesul public de transparentizare a procesului de evaluare a concursului și, în fond, de alocare a mijloacelor financiare publice.

Recomandarea: Norma „Se admit contestațiile care fac referință la vicii de procedură” urmează să fie exclusă din textul punctului 70.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Punctul 17 din proiectul Acordului –

Se prevede că Academia de Științe a Moldovei va asigura prezentarea anuală a raportului financiar generalizat privind utilizarea alocațiilor bugetare și a raportului privind realizarea activităților de cercetare și inovare Asambleei Academiei de Științe a Moldovei și Guvernului, în modul stabilit, până la data de 31 martie a anului ce urmează.

Considerăm că întocmirea doar a unui raport într-un an nu se justifică ținând cont de sumele

enorme care se alocă din bugetul de stat domeniului științei și inovării (440.031,8 mln lei, aproximativ un milion lei/zi). Astfel, Academia de Științe urmează periodic să facă public informația privind modul de alocare și gestiune a banilor publici alocați. În acest sens trebuie să instituie mecanisme de raportare periodică (lunar, trimestrial) și să ofere societății civile informația privind modul de alocare și gestiune a banului public, precum și acțiunile întreprinse urmare a alocării mijloacelor financiare bugetare.

Recomandarea: În opinia noastră, activitatea de alocare și gestionare a mijloacelor financiare publice la moment este netransparentă.

La fel, pe pagina web a Academiei de Știință nu sunt regăsite raportul financiar generalizat privind valorificarea mijloacelor alocate de la bugetul de stat și raportul analitic privind realizarea activităților în sfera științei și inovării, încălcându-se grav prevederile legislației naționale privind accesul societății civile la informațiile de interes public și ale legislației privind transparența activității unei autorități publice.

Recomandăm autorului întreprinderea măsurilor urgente de rigoare prin completarea proiectului Acordului cu norme referitor la transparența activității Academiei de Științe a Moldovei, prin prezentarea periodică a informațiilor de interes public.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Punctul 14 din proiectul Acordului –

Se menționează că Părțile au convenit asupra necesității optimizării infrastructurii sferei științei și inovării și structurii organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării.

În opinia noastră, norma comportă un potențial coruptibil manifestat prin insuficiența mecanismului de control al implementării normei.

Or, o astfel de prevedere este statuată și în Acordul de parteneriat din anul 2014 (Hotărârea Guvernului nr.731 din 08.09.2014) și în Acordul de parteneriat din 2013 (Hotărârea Guvernului nr.714 din 12.09.2013).

După o analiză minuțioasă se poate observa că, contrar obligației respective – de optimizare a infrastructurii și optimizare/restructurare a organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării, alocațiile financiare pentru întreținerea aparatului administrativ al Academiei de Științe (inclusiv și autoritățile create din subordine), precum și cheltuielile de personal cresc vertiginos an de an (în acest sens a se vedea comparativ defalcările din buget pe anii 2013, 2014 și 2015).

În acest sens, nu poate fi vorba de executarea obligației expres prevăzute de norma Acordului, or, această obligație, la fel ca și multe alte norme din Acord sunt pur declarative fără a surveni vreo răspundere din partea Academiei de Științe privind neonorarea acesteia.

Recomandarea: Atragem atenția autorului în legătură cu necesitatea executării obligației asumate an de an prin Acordul de parteneriat, iar organului emitent (Guvernul) recomandăm intensificarea activității grupului de lucru creat pentru negocieri în vederea efectuării controlului și soluționării situației de conflict prin impunerea respectării prevederilor Acordului de parteneriat.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vadim Curmei
Șef al Secției expertiză anticorupție în sectorul privat
09 Iulie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*